

Henk Verburg

laatste veterinaire hoofdinspecteur van de volksgezondheid

Zijn praktijkambitie werd steeds opnieuw onderbroken door het vlees. Via een carrière bij de vleeskeuringsdienst in Deventer en een overstap naar Den Haag als inspecteur eindigde **Henk Verburg** als de laatste veterinaire hoofdinspecteur van de volksgezondheid.

TEKST KO MINDERHOUD EN ANDRIES VAN FOREEST COMMISSIE SENIOREN

“Ik wist eigenlijk niet wat ik na de HBS wilde doen”, vertelt Henk Verburg, “maar diergeneeskunde leek me wel wat. Na mijn afstuderen moest ik in militaire dienst. Gelukkig kon ik na een half jaar vervroegd uittreden omdat de vleeskeuring wegens ‘het Amerikaanse gedoe’ extra dierenartsen nodig had. Er was fosfaat gevonden in hammen en de Amerikanen wilden onze export stop zetten als er niet een betere procescontrole zou komen. Ik werd in 1968 als keuringsdierenarts aangesteld bij de grote slachterij annex vleeswarenbedrijf Stegeman. Het was toen een vrij luxe baan: ik kon uitkiezen waar ik wilde wonen en het salaris lag voor een jong dierenarts al hoog.”

Het bedrijfsleven, onder controle van de gemeentelijke vleeskeuringsdienst, was verantwoordelijk voor de gebeurtenissen in het slachthuis en de overheid, de inspectie, zag toe. “Een goede constructie”, meent Henk. “Ik werd toen directeur Simon Hofstra met pensioen ging adjunct-directeur van het gemeentelijk slachthuis en plaatsvervangend directeur van de vleeskeuringsdienst Deventer. In 1980 kwam er een einde aan deze periode en werd ik als inspecteur vleesproducten naar Den Haag ‘gehaald’.”

Inspectie

Tot 1984 was er een personele unie tussen de Veterinaire Dienst van het ministerie van Landbouw (VD) en de Veterinaire Inspectie van de Volksgezondheid van het Ministerie van Volksge-

zondheid (VI) met verschillende belangen en inzichten. Die constructie was volgens Henk veterinaire gezien niet verkeerd, zolang één Chief Veterinary Officer (CVO) zorgde voor beleid en uitvoering. In 1972 werden de eerste plannen gemaakt voor een splitsing van de dienst tussen het volksgezondheidsdeel (VI) en het landbouwdeel (VD). In 1984 ontstond zo de Rijksdienst voor de keuring van Vee en Vlees (RVV), eerst onder het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) later onder Volksgezondheid en nog later weer terug naar LNV. De RVV controleerde of binnen Nederland bij de productie en afzet van dieren en dierlijke producten werd voldaan aan de wettelijke eisen. Ook was de RVV betrokken bij de bestrijding van dierziekten. In deze periode begon de verschuiving van eindproductcontrole naar meer procescontrole en zo ontstond de Integrale Keten Beheersing (IKB). De Veterinaire Inspectie (VI) van de Volksgezondheid begon zich als zelfstandige inspectie te manifesteren in de vleesketen met als kerntaken handhaving/advies en onderzoek. “In eerste instantie werd mijn pakket toen meer algemeen”, herinnert Henk zich. “Vleeskeuring behoorde tot mijn werkterrein. In de jaren tachtig speelde bijvoorbeeld de discussie over het verbod van (natuurlijke) hormonen voor mestdoeleinden bij dieren. Het was altijd manoeuvreren in het politieke klimaat. Voor de VI was het kompas vrij duidelijk. Was voorgesteld beleid goed voor de volksgezondheid dan werd dat gesteund. Als de volksgezondheid er

minder door dreigde te worden niet.”

In 1989 volgde Henk Luuk Zegers op als veterinaire hoofdinspecteur van de volksgezondheid. De ene na de andere reorganisatie zou volgen. De Veterinaire Inspectie moest om te beginnen fuseren met de Keuringsdienst voor Waren. “Op zich een goede zaak” vindt Henk. “De VI was te klein en te kwetsbaar geworden om als zelfstandige inspectie voort te bestaan. Er waren nog maar vier regionale inspecties met in totaal slechts zestig medewerkers.” Later ontstond de VWA. Volksgezondheid, diergezondheid en dierenwelzijn in één controlerende dienst is belangrijk voor de ketenbeheersing, aldus Henk. “Maar het dierenwelzijn moeten we niet overdrijven. De huidige ophef over circusdieren gaat me bijvoorbeeld wat te ver. Mensen praten over het kunnen uiten van natuurlijk gedrag, maar vertonen honden dat dan nog wel? Gaan de circusolifanten weer terug naar de natuur? Ik denk niet dat ze het lang zouden overleven.”

Inhoud

Bij de opeenvolgende reorganisaties kwamen inhoudelijke functies in steeds lagere loonschalen terecht vergeleken met managementfuncties. “Een vergissing”, vindt Henk. “Een veteri-

nair hoofdinspecteur moet in de eerste plaats inhoudelijk deskundig zijn en hij moet kunnen onderhandelen met gelijkwaardig managementniveau.” Verburg heeft altijd gepleit voor waardering voor de inhoud. “Inspecteurs moeten op hun vakgebied van wanten weten om goed te kunnen functioneren.” Het lijkt er overigens op dat de inhoud weer wat belangrijker wordt.

“Kijk maar naar Shell, daar staat ook weer een inhoudelijk manager aan de top.”

Voor de onderhandelingen over de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) begonnen, ging Henk in 2003 met vervroegd pensioen.

Opnieuw zo’n traject ingaan, trok hem niet aan. “Er zijn zoveel verschillende belangen, zeker ook die van de medewerkers. Die maken zo iets erg moeilijk.”

Nu vervult hij nog enkele adviseursfuncties, zo is hij voor het Productschap lid van de Wetenschappelijke Raad risicoanalyse chemische stoffen, specifiek in de kalver- en varkensketen.

Stilzitten is er overigens voor Henk niet bij. Zijn grote hobby is vogels kweken. “Het is in Deventer begonnen met agapornissen. Nu zijn het Australische prachtvinken (goudamadines).” Hij is bestuurslid van een vogelvereniging en schrijft voor het clubblad. ●